

Stálofarebnosť fasádnych farieb a omietok

Fasádne farby a omietky sa v súčasnosti tónujú modernými organickými alebo anorganickými kolorantami.

Aj napriek tomu, že sa tieto materiály kombinujú s rôznymi špeciálnymi polymérnymi živícami a tými najkvalitnejšími aditívami, môže dochádzať po určitom čase k zmene farebných odtieňov.

Dôvodov je viacero a preto sa treba pozerať na túto problematiku komplexne.

 BASF

The Chemical Company

Pôsobenie prostredia

V prípade zmeny farebného odtieňa ide o prirodzený jav, ktorý nevychádza zo samotného materiálu povrchovej vrstvy. Tieto zmeny sú spôsobené predovšetkým tým, že finálna povrchová úprava je vystavená účinkom UV – žiarenia, agresívnej priemyselnej atmosfére, kyslým dažďom alebo taktiež usadenému prachu, ktoré trvalo zaťažujú sýtosť farebného odtieňa. Pri posúdení je potrebné brať ohľad na to, v akej oblasti sa stavba nachádza a zvážiť pôsobenie daných zložiek.

Sýta farebná kombinácia

Sýte farebné kombinácie na ploche môžu prispievať ku kratšej stálofarebnosti. Čím je kombinácia kontrastnejšia a sýtejšia, tým viac je zaťažovaná UV – žiarením. V prípade náhlych zmien počasia (dážď, sneh) je podklad vystavený nemalým teplotným zmenám a môže dochádzať k určitému pnutiu, ktoré povrchová vrstva nedokáže už prenášať. Po prekročení medzného stavu vznikajú mikrotrhliny. Cez mikrotrhliny začne vnikáť voda a nečistoty do podkladu, čo prispieva k priebežnej strate kolorantu resp. zosvetleniu odtieňa.

Rozptyl svetla – hra farieb

Farebný odtieň môže byť vnímaný rôzne. Prirodzené denné svetlo je v závislosti od dennej doby, ročných období a poveternostných podmienok premenlivé. Dôležitú úlohu pri jeho vnímaní zohráva aj poloha Slnka na oblohe. Denné svetlo je podrobené neustálej zmene svojho spektrálneho zloženia, čo má vplyv na rozdielne vnímanie farebného odtieňa počas dňa. Prispieva k tomu taktiež hra svetla tieňov.

Na podobnom princípe pôsobí aj vnímanie farby na rozdielnej štruktúre povrchovej úpravy - tá ista farba na štruktúrovanej tenkovrstvej omietke, fasádnom štuku alebo na hladkých napr. kovových plochách bude pozorovateľom vnímaná zákonite v troch rôznych odtieňoch.

Keďže aspekty sú veľmi komplexné a rôznorodé, je potrebné, aby sa pri posudzovaní stálofarebnosti zvolenej receptúry brali do úvahy všetky možné vplyvy. Z uvedených dôvodov nie je možné jasne definovať časové obdobie, v ktorom sú vonkajšie povrchové vrstvy odolné voči svetlu a poskytovať garanciu stálofarebnosti po dobu niekoľkých rokov! Zabezpečenie dlhšej odolnosti vybraného odtieňa proti strate sýtosti sa dá však doceliť správnym návrhom už v projektovej dokumentácii. Návrh farebnej kombinácie by mal racionálne zvažovať všetky vplyvy prostredia. Správnym výberom sa dá doceliť dlhodobé zachovanie sviežeho vzhľadu.

Dodatočná dodávka tónovaného materiálu a záverečné odporúčanie

Tónované materiály z mixážnych zariadení a automatov sú vyrobené s maximálnou možnou presnosťou. Dodatočné objednávky tónovaných materiálov však musia byť vždy vyznačené a vopred ohlásené, aby dodávateľ vzal do úvahy všetky zvláštne požiadavky na tónovanie. Na docielenie čo najväčšej možnej zhody farebného odtieňa by mala byť spracovaná fyzická vzorka na posúdenie s pôvodným povrchom. V prípade dlhšieho časového úseku medzi pôvodnou aplikáciou farby alebo omietky a domiešaním na príslušné plochy je možné použiť okrem fyzickej vzorky aj pomoc spektrometra na získanie

najvyššej farebnej zhody. Posúdenie, či dodaný farebný odtieň je vhodný na použitie, spadá do zodpovednosti konečného užívateľa resp. spracovateľa. Tieto pokyny, upozornenia a kontrolné skúšky prostredníctvom fyzickej vzorky resp. náteru by mali byť zodpovedne dodržané.